

ՊԱՅՄԱՆՔ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ ԿԱՆԹԻԿ
Տարեկան վեցամսեայ
4 Պոյսյ համար 6 մէկտ 3 մե.
Գումարաց » 7 » 3 1/2 »

10 ՓԱՐՍ 0 Ր Ա Գ Ե Ր 10 ՓԱՐՍ

ՊԱՅՄԱՆՔ

ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ վերաբերեալ որ եւ է
նամակ եւ գրութիւն պէտք է ուղղե
աւ Տնօրէն-Խմբագիր Կ. Պոլիս Մէր-
ճան չարշը Բիւշտի ԷՖ. Խան Երկրորդ
յարկ քիւ 19:

Direction du journal arménien
MÉRIDJAN RUCHDI EFFENDI Han No-19

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Gérant-Responsable
M. MELIKIAN

ԱԶԳ. — Երեք օր ետքը լինուում «Հայրենիք» ի իւրաքանչիւր թերթը յետ այսորիկ 20 փարայի պիտի վաճառուի:

ՏԱՄՆԵՒՈՒԹԵՐՈՐԳ ՏԱՐԻ—ԹԻԻ 2286

ԵՐԿՈՒՇԱԳԻԹԻ

18 ՄԱՅԻՍ 1887 (Ն.Տ.) 30 ՄԱՅԻՍ

ՔՆՆԱԴԱՏԱԿԱՆ

Հայոց Դիմակրեան. — Յ. Պարոնեա-
նի այլ եւ այլ դրական գործերն. —
Մասնաւորապէս «Ազգ. Զօյներ»ն. —
Հեղինակին «Պոյսյ»ն, «Մեծապա-
տիւ մուրացկաններ»ը եւ «Ծիծաղ»ը.
— «Խիկար»ն. — Քաջալերութիւն. —
Վերջին պարտք մ'ալ:

(Շարունակութիւն)

Ահա՛ այս նկատմամբ կրտսեր
թէ, իցիւ որ, ամեն դարձ իւր
Պարոնեանն ունենար, որոնց եր-
գիծական կամ ծիծաղաշարժ
գրչի ազդեամբ կարելի լինէր մեզ
առձեռն ունենալ այժմ ամեն
դարձ Ազգային Զօյներուն կեն-
սագրական բառերը:

Պարոնեան էֆ. ի միւս Զօյն-
րուն դպով, ասանք՝ ըստ մեր
կարծեաց, շատ դժգոհ լինելու
չեն իրենց նկարագրութիւններէն.
Նախ՝ որովհետեւ իբրեւ «Ազգա-
յին Զօյներ» ի հրապարակ կը
ներկայանան. և երկրորդ, որով-
հետեւ հեղինակը՝ բոլոր դիտցած
ու լսածներն՝ ի գիր աւանդելու
տկարամտութեան տեղի տուած
չերելի:

Քանիներ արդեօք այս, և աս-
կէց ալ աւելի կատակարանական
ձևով յօրինուած լինելուն չի նա-
յիլով, իրենց վաղանցիկ անուան
այսպիսի մնայուն յիշատակութեան
մը մէջ դրոյնուած տեսները կը
կը փափագին:

Եւրոպայի մէջ այս օրինակ հան-
րածանօթ գրչի մը նիւթ լինելու
համար կըսուի թէ բազմադու-
մար դրամներ անգամ վճարելու
չեն ինչայեւ փառասէր անձինք:

Իբրեւ լոկ զաւելի օրինակներ,
ըստ մեզ, Նուսուֆեան Տիգրան
էֆէնտի, Տէրոյնցի, Միսաք-
եանի, և Արծրունիի պատկերնե-
րը՝ գրեթէ անթերի կերեւան:

Կ. Փանոսեան էֆէնտիի կեն-
սագրութեան մէջի պատերազմը,
յիւրաւի Գաղղիոյ Շարիվարիի ո-
ղին, լուսահոգի «Գամ»ը կը յի-
շեցունէ:

Իսկ Գ. Բ. պրակի երկրորդ
անձնաւորութիւնը՝ թէ և նկա-
րագրելու համար երգիծարանին
մտրակն չէ շարժած, սակայն կեն-
թակային ամբողջ կենսագրու-

թիւնն՝ պարբերութեան մը մէջ
լրիւ քանդակուած է:

Երրորդ պրակին մէջ նկատաւ-
ման արժանի կէտ մ'ալ կայ, այն
է, արդ ոչ Հեղինակն—Թիւրիմա-
ցութեամբ անշուշտ — Սարգիս
Պէյ Պալեանի կենսագրութեան
մէջ՝ խառնած է նաեւ երեցս ոչ-
բացեալ Պալեան Յակոբ պէյի
ճարտարապետական հրաշակե-
րներն ալ, որոց մէջ մասնաւոր յի-
շատակութեան արժանի են,

Զրբադանի պալատը,
Պէյքօղի մէջ Էօթէնի կայսրուհի-
ւոյն համար շինուած շէնքը,

(Հոս մոռցուած է յիշել ի
Հիւնքեար իսկէյէսի Աւստրիոյ
կայսեր համար պատրաստուած
չքնադակերու շարժական քէօքը),
Աքսարայի երկաշտարակ մըլ-
կիթը,

Եւսկիւն ար՝ Քօչու-Եօլին,
Վալիտէ Պալի քէօքը:

Զրբադանի պալատին ոցը, և ին-
չ Պարոնեան էֆ. զլիաւորաբար
անձնական հանգամանաց նկա-
րագրութեան մէջ ճարտար է.
Կրնայ ըսուիլ թէ իւր Զօյներուն
կերպարանքն ընդհանրապէս ճշ-
գրիտ նմանութեամբ գրուած
են, և թէ ազգայ սերունդնե-
րը չպիտի ցաւին, որ ինչո՞ւ այս
Զօյներուն մէյմէկ լուսանկարն ալ
կցուած չէ կենսագրութիւններ-
ուն, ինչպէս երբեմն կը լինէր:

Պարոնեանի գրչը—ինչպէս ը-
սինք— այս պակասութիւնն ար-
դէն լրացուցած է:

Պարոնեանի ոճն ալ իւր յա-
տուկ տիպն ունի. ճապաղ չէ,
հետեւաբար տաղտուկ չազդեր,
բայց ունի տեղ տեղ իւր մթու-
թիւնները:

Ասիկա ալ հեղինակին իմաս-
տասիրական խորհրդածութեանց
առաւել հակամիտում ունենալէն
յառաջագայած է, որոց մեծ
մասն աւելի լուրջ գրութեանց
կը պատկանի, քան թէ զաւել-
տական երկոց:

Իբրեւ միջանկեալ պարագայ՝
չմոռնանք յիշելու թէ, Պարոնե-
ան էֆէնտի լեզուի ինդոյն մէջ
«Կեդրոնական», կամ լաւ եւս,
ինչպէս կը սիրեն ոմանք ըսել,
«Ընտրողական» է. Ո՛չ ծայրայեղ
գրաբարեան է, և ո՛չ մոլեռանդ
աշխարհաբառեան. թէ և վերջին
ուղղութեան հետեւողը՝ զՊա-
րոնեան էֆ. իրենց դասակից

կամ զինակից կը կարծեն. բայց
սոյն տողերը գործն ի մօտայ կը
ճանչնայ զինքն, որ աւելի գրա-
բարատէր է՛նա, քան աշխարհա-
բառեան:

Ի չակիրճ բան, Զօյներու այս
առաջին, երկրորդ. և երրորդ
տետրերը, ընդհանուր տեսու-
թեամբ, փափաքել կ'ուտայ մեզ
տեսնել նաեւ անոր յաջորդները,
և ազգային երկտասարդ բճե-
ներն ալ...

Ազգ. եռապրակ և եռապրակ
«Զօյներ»էն յետոյ կուգայ «Թա-
ղերու մէջ Պոյսյ»ն, որ բաժա-
նորդաւորութեամբ և պարբերա-
բար հրատարակուեցաւ:

«Պոյսյ»ն մէջ մայրաքաղաքիս
գրեթէ բոլոր թաղերուն և ար-
ուարձանաց զուարթատիպ նկա-
րագրչն՝ մերթ թուաւոր սլաք-
ներով, և մերթ հեղինակն ծի-
ծաղներով համեմատալ՝ ցրու ներ-
կայացուած են:

Աստանօր պարտք կը համարիմ
իմ խորին շնորհակալութիւնս
յայտնել տաղանդաւոր հեղինա-
կին, «Պոյսյ»ն մէջ ինձ վերա-
դրեալ բաժնին համար:

Պարոնեան էֆ. քաջալերեալ
ժողովրդական բաժանորդագրու-
թենէն, «Մեծապատիւ Մուրաց-
կաններն» ալ սկսաւ հրատարա-
կել:

Մուրացկանները՝ իրական վե-
պի մը գոյնը ունեն, և անմար-
սելի ու կծու ակնարկութիւններ
կը պարունակէր:

Ի մէջ այլոց կը յիշեմ, թէ վե-
պին դիմակաւոր դիւցազն կամ
հերոսն՝ ներամտաց կողմանէ
Սպարթակեան Վնեմ. պայազա-
տին նշանուած կեանքի նկարա-
գիրը կարծուեցաւ:

Յիշեալ աղի և կծու վեպին մին-
չե 80 երեսներն, այսինքն, կ'իտով
չափը լոյս տեսնելէ յետոյ, մնաց-
եալ երկու «Փորմա»ները չարպ-
ուեցան ծանօթ պատճառներով.
Թէ և հեղինակն իւր սոյն երկա-
սիրութիւնը ամբողջացուցած և
կանխիկ վաճառած էր տպարա-
նապետ Պարտիզպանեան Սամիկ
էֆէնտիին:

Պարոնեան էֆ. «Ծիծաղ» ան-
ուամբ զաւելիաթերթ մ'ալ
խմբագրեց և հրատարակեց պար-
բերաբար, որ բաւական ընդու-
նեղութիւն գտաւ հասարակու-
թեան կողմանէ՝ բայց «Ծիծաղ»ն

ալ 30 ֆորմայի չափ հրատարակ-
ուելէ յետոյ՝ չը շարունակուե-
ցաւ. վասն զի «Ծիծաղ»ն սովա-
րած էր ազգային դորժոց վրայ
այլաբանօրէն գրելու:

«Ծիծաղ»ով ազգին ոչ-օգտա-
կար համարուած քանի՛ քանի՛
անձնաւորութիւններն և մեծա-
մեծներն լացուց Պարոնեան է-
ֆէնտին...

Յայտնի երգիծարանն պահ մը
դադար տուաւ իւր հրապարա-
կագրութեան, ու իւր գրչին ու
ուսման երգիծանաց ասպարէզէն
վերուց, և զնա՛ց, կղզիացաւ ազ-
գային դիւանատան շրջանին մէջ,
ազգային Սահմանադրական վար-
չութեան Պաշտօնէութեան դը-
րութիւնը նսւիրադորժուած ժա-
մանակ:

Կերեւի որ Պարոնեան էֆէնտի
ազգային կեանքը ի մօտոյ և ամ-
բողջապէս սերտելու և իմաստա-
սիրելու համար՝ իւր գրչին ան-
կախութիւնն՝ Նուսուֆեան Վար-
չութեան օրին, ճնշման ներքեւ
պրկեց, ու լուռ կեցաւ բաւա-
կան ատեն գրական ասպարէզին
վրայ:

Սակայն ընդ երկար չկրցաւ
տոկալ Հայոց Դիմակրիտն Պատ-
րիարքարանի ելեւմտական էջթ-
րիքներուն. ուստի վրձինն պատ-
եանէն հանեց, և նորէն սկսաւ
Լուսոյ մէջ լուսարանել, «Մոմս»-
արանել, երբ յանկարծ դժբաղդ
պատահար մ'եկաւ, և զինքն
չանթահարեց ու գրչին կասե-
ցուց:

Արդէն տարի մը յառաջ հնգե-
տասանօրեայ զուարթութիւն էլիզան
թուուցած էր ի յաւիտեանականու-
թիւն, սոյն միջոցին ալ եռամե-
այ ծաղկապսակ Օննիկն հողեց
ի տապան:

Արդարեւ ծանր է որդեկորոյս
հայր մը միտիթարելու համար բա-
ւական բառ ստեղծել, անմեղ
սիրասուններու խոցն բուժելու
համար՝ սպեղանի գոտնել:

Զգայուն հայր մը՝ չուտով իւր
կսկիծն չկրնար փարատել, իւր
թախիծն՝ ամբքել, անտարբեր
կալ ու չարտասուել ընդ երկար
հոգեհատորներուն նորափակ դե-
րեզմանացը վերայ...

(Շարունակելի)

ԱԶԳ. ՀԻՄՆԱԴԱՆՈՑ

Հոգաբարձութիւնն շնորհակալութեամբ կը հրատարակէ Ձեր պատուական լրագրոյն միջոցաւ Արժ. Տ. Խաչատուր քահանայ Տ. Դաբրիէլեանի ձեռամբ հաւաքեալ (1202) քիւօ հացազնի համար հետեւեալ նուիրատուաց անուանքը.

Մեծապաիւ Տեաւրբ

Ընթացիկ դրամ

Եղիա	էֆ. Մարտիրոսեան	50
Ալէքսան	Սագաեան	40
Դէորդ	Ասլանեան	20
Խաչատուր	Պիպէրեան	20
Մանուէլ	Պէշիբեան	20
Պաղտիկ	Սաղաեան	20
Ստեփան	Սարգիսեան	20
Բիւզանդ	Նուրեան	10
Դաւանիկ	Իւթիւհեան	10
Դաւանիկ	Յարութիւնեան	10
Դարեգին	Նուրեան	10
Եղիա	Սիմոնեան	10
Համբարձմ.	Կիրակոսեան	10
Հմայեալ	Մարտիրոսեան	10
Մաքսուտ	Մէրհապէթեան	10
Մելքոն	Պէշիբեան	10
Յակոբ	Պուրնասեան	10
Յովհաննէս	Քէրէստէճեան	10
Նասիպ	Աճէմեան	10
Պաղտասար	Պիթիբեան	10
Ռուբէն	Դամաղիէլեան	10
Անդրանիկ	Յէնտիբեան	5
Դաբրիէլ	Կիրակոսեան	5
Դաբրիէլ	Յովակիմեան	5
Դասպար	Յովհաննէսեան	5
Դէորդ	Միրիճանեան	5
Դրիգոր	Երամեան	5
Դրիգոր	Էսմէրեան	5
Դաւիթ	Մինասեան	5
Թադէոս	Բապուճեան	5
Խաչիկ	Կիւմիւշեան	5
Հերեթիկ	Կէօմիւշեան	5
Մանուէլ	Պողաճեան	5
Մանուկ	Խանամիրեան	5
Մաքսուտ	Յարութիւնեան	5
Միհրան	Պոյաճեան	5
Միքայէլ	Շահպաղեան	5
Մկրտիչ	Եղիաեան	5
Մկրտիչ	Յովակիմեան	5
Յակոբ	Եսայեան	5
Յարութիւն	Աղաւեան	5
Յարութիւն	Մատթէոսեան	5
Յովհաննէս	Մովսէսեան	5
Յովհաննէս	Պէկեան	5
Յովհաննէս	Սահակեան	5
Նշան	Սիմոնեան	5
Սահակ	Պողոսեան	5
Սարգիս	Դրիգորեան	5
Ստեփան	Միքայէլեան	5
Եկեղեցական ոմն		2

Ազնուուհի Տիկնայք և Օրիորդք

Իսկուհի Մ.	Դաւաղճեան	47
Ագապի Մ.	Դաբամաճեան	40
Սոփիա Ս.	Դավաֆեան	40
Ակիւլանէ Թ.	Բարաճեան	20
Ակիւլանէ Ս.	Մանուէլեան	20
Աննիճա Կ.	Մովսէսեան	20
Բարիս Տ.	Աճէմեան	20
Բէրուղիկ Հ.	Աղաճաճեան	20
Բարբիտ Թ.	Դաբամաճեան	20
Դոմնի Կ.	Դաբամաճեան	20
Էլիզա Շ.	Նաղաշեան	20
Էֆրիկ Դ.	Դաբամաճեան	20
Թուրվանտա Մ.	Ֆրէնկեան	20
Իսկուհի Դ.	Մուրադեան	20

Իսկուհի Ս.	Ճամճեան	20
Հախիսիմէ Ա.	Շամոնճեան	20
Հախիսիմէ Մ.	Աղաճաճեան	20
Հախիսիմէ Ն.	Մուսիշեան	20
Օրի.	Հախիսիմէ Շիշմանեան	20
Մաննիկ Ն.	Ֆրէնկեան	20
Մարիամ Ա.	Կիւմիւշեան	20
Մարիամ Ս.	Բաբուճեան	20
Մարիճա Ա.	Ֆրէնկեան	20
Մարիճա Դ.	Նաղաշեան	20
Մարիճա Յ.	Թրէնկեան	20
Մաքսուհի Յ.	Դաբամաճեան	20
Մէհրէպէ Դ.	Կիւմիւշեան	20
Նէվրիկ Ն.	Պոճէճիկեան	20
Նէվրար Դ.	Խանամիրեան	20
Բիստոս Մ.	Բապուճեան	20
Սանդուխտ Պ.	Քէրէկեան	20
Օրի.	Տիգրանուհի Ժամկոչեան	20
Օրի.	Տիգրանուհի Ֆրէնկեան	20
Տիրուհի Մ.	Ֆրէնկեան	20
Տիրուհի Յ.	Դաբարճեան	20
Դոհարիկ Յ.	Դաբամաճեան	10
Երանուհի Պ.	Թաճկանճեան	10
Էֆրիկ Տ.	Հ. Փափաղեան	10
Օրի.	Թէօփիստէ Թօղաթիւան	10
Իզար Մ.	Քէրէստէճեան	10
Իսկուհի Ա.	Խորասանճեան	10
Օրի.	Մաննիկ Դոնանեան	10
Մարիամ Ս.	Աղաճաճեան	10
Օրի.	Մարգարէ Մնացականեան	10
Մէնտուհ Յ.	Խաչատուրեան	10
Նեկտար Պ.	Խանճեան	10
Օրի.	Նեկտար Մուրադեան	10
Նոյնմար Դ.	Յովակիմեան	10
Սինեմ Յ.	Դոնանեան	10
Վիթթօր Կ.	Փափաղեան	10
Տիրուհի Մ.	Մէրհապէթեան	10
Օրի.	Եւփիմէ Համբարձումեան	7
Հանրմ Զրպըճեան		6
Ակիւլանէ Աղբեր		5
Աղաւնի Ե.	Կիւմիւշեան	5
Բէրուղիկ Ս.	Թաղաւորեան	5
Էֆրիկ Յ.	Խանճեան	5
Էֆրիկ Տ.	Յովակիմեան	5
Իսկուհի Բ.	Կիւմիւշեան	5
Կալինիկէ Կիւմիւշեանեան		5
Հանրմ Դ.	Կիւմիւշեան	5
Հեղինէ Է.	Ամարճեան	5
Հիւրիւղէ Դ.	Լաբլինճեան	5
Հախիսիմէ Ա.	Լիւթեճեան	5
Մարիամ Յ.	Յովակիմեան	5
Նեկտար Յ.	Դաբամաճեան	5
Սրբուհի Դ.	Տակէսեան	5
Սրբուհի Պ.	Ժամկոչեան	5
Վարդենի Յ.	Լիւթեճեան	5
Վիթթիկ Յ.	Պալեան	5
Ֆիլոսիկ Յ.	Թէվէթէլիեան	5

Դուռնար զըշ. 1502

Ի դիմաց Հոգաբարձութեան Ազգ. Հիւանդանոցի.
Ատենադպիր Ատենապետ
Ե. Ֆիլիքճեան Մ. ՅԱԿՈԲԵԱՆ

ԽԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

Վեհ. Սուլթանն Ա. և Բ. կարգի Օսմանիէ պատուանշաններ տուաւ Ս. Պապին զանազան պաշտօնատարաց.

—Թարիքի մասնաւոր տեղեկութեանց նայելով, Կիրիտի մէջ տիրող իրաց ներկայ վիճակը Բ. Դրան հաղորդելու համար, Ժողովրդեան կողմէ մին Իսլամ և երկուքը Քրիստոնեայ երեք երեսօրհանք այսօր ճամբայ պիտի

կիճեն մայրաքաղաքը դալու համար.

—Անտառաց և հանքաց վարչութեան տեղ, որ վերջին օրերս ջնջուեցաւ, հանքաց և անտառաց վերառեսուչ Դուռնաճեան Պետրոս Էփէնտիկ նախագահութեամբ յանձնախումբ մը կազմուած է, որ շարաթն մէկ երէտ անգամ դուռնաբուխով անտառաց և հանքաց զործերով պիտի գորդի.

—Երէկ Լանկա, Սուլթանի փողոց 10 թիւ տունը բնակող Պիլօրճի Թաղէոսի 3 տարեկան Միհրդադ տնուն ուղին, տանը վերի յարկի պատահաւէն վար կիսալով անմիջապէս մեռեր է.

Ծնողք պէտք է զգուշանան իրենց զաւակաց նկատմամբ անհոգ մնալէ.

—Մայրաքաղաքս գտնուող պուլիար պալատականներէն և Արեւելեան Բուժիչի նախկին գաւառական տնօրէն Պ. Պոպէֆ մոյրաքաղաքէս մեկնեցաւ Բեդրապուրի երթալու համար ուր պիտի միանայ Պ. Կէշաֆի հետ.

—Մինչդեռ Եւրոպական բոլոր տէրութիւնք դրամական տաղանայի մէջ են, և մանաւանդ Ֆրանսայի ներկայ տաղանայն ալ ելմական անձկութեան արդիւնք է, անդին Միացեալ Նահանգաց երջանիկ հանրապետութիւնն կը մտածէ թէ իւր դանձուն մէջ դոնուած պատրաստ դրամն ինչ բանի դորձած է.

Ապրիլ ամսոյ հասոյթէն միայն 3 միլիոն 50 հազար տօլար, և բոլոր ծախքերն ալ հոգալէ յետոյ, գանձուն մէջ երկու միլիոն, երեք հարիւր միլիոն հինգ հարիւր յիսուն հազար ֆրանք պատրաստ դրամ կայ եղեր, այն է մէկ միլիոն Օսմ. ոսկիէն աւելի.

—Մօնթիթօր կըսէ թէ եղիպտական խնդրոյն ինչ ինչ կէտերու մասին որք, առկա մնացած էին, համաձայնութիւն գոյացեր է Սըր Տ. Ուոլֆի և Օսմանեան պատուիրակաց միջեւ. Այս կէտերը իբր յաւելուած պիտի անցնին պայմանադրութեան մէջ.

Սոյն համաձայնութիւնը վաւերող կայսերական Իրատէն նախընթաց իրիկուն Բ. Դուռն զըրկուեր է.

—Մայրաքաղաքիս ամերիկեան նորընտիր դեսպան Պ. Սթրոնիւր դեսպանական դրութեանց պատճէնը հաղորդեց Արտաքին գործոց նախարար Սայիտ փաշայի.

—Սամա կղզոյն մի քանի երեսօրհանք դատարանի մը աթոռոյ փոխադրութեան վրայ դժգոհելով, գանդատադիր մը ուղղեր են ի Բ. Դուռն ընդդէմ Դաբամթօթի փաշայի, և պահանջեր են որ յատուկ պաշտօնեայ մը զըրկուի քննութեան համար.

—Մայրաքաղաքիս աւտօրիական դեսպան Պ. Քալիէ Բ. Դուռն երթալով, դեսպանատան նորընտիր խորհրդական Պ. Շիէսէլը Միհ Եպարքոսին, Արտաքին գործոց նախարարին և խորհրդական Յարութիւն Էփէնտիկ ներկայեց.

—Յունաց նախկին պատրիարք մօնախնօր Եովակիմ Գ. Երուսաղէմէն մեկնելէ Ալէքսանդրիա և անտի Մօնթիթօս երթալու համար ուր պիտի անցնէ ամառուան մէկ մասը, յետոյ մայրաքաղաքս պիտի վերադառնայ.

—Տիւրքիոյ մէջ կը ծանուցանեն թէ մայիս 13ին բրուսսեան 11 և 12րդ հիւսարներու սպայից միջոցաւ ձիարշաւ տեղի ունենալով սոյն քաղաքին մէջ, 11րդ հիւսարներու օսմանեան կցորդ Մէհմետ Փալիք Էփէնտի առաջին և Վալէմիլիկ իշխանը երկուքը եղեր են.

—Իգմիշի Բէֆօրմ լրագրին մէջ հետեւեալ կ'ըրարան գէպը կը կարդանք.

Քէշէճի փողոցը որ Հիւրի թաղին է, սափրիչ մը իւր կնոջ հետ միշտ կուր կընէր և զայն կը նախատէր. Սակայն այսօր անոյ չաւանանալով, ուղեց անկէ ազատիլ և Շարաթ օր թոյն սուաւ տնոր, Թշուառ կինը չարչարալիւ տառապանաց մատնուելով սկսաւ ճիշդ արձակել և օգնութիւն ազազակել. Ամաւորը զայն լուրջը նկու համար այնպիսի վայրագութեամբ զարկաւ անոր որ խեղճ կինը մի քանի վայրկեան վերջը հոգին փչեց. Սափրիչը բռնուելով ոտիկանութեան յանձնուեցաւ.

—Տօթթէօր Բախչէվալիի առաջնորդութեամբ բժշկական յանձնախումբ մը Բեդրապուրիէն Կասպից ծովէն անդին գտնուած դաւառները պիտի երթայ ռուսական զօրաց մէջ երեւան կառ հիւանդութիւն մը քննելու համար.

Քոմարօֆ զօրավարին դուռնուրը որ Մուրշապի հովանի մէջ բանակած են, սոյն հիւանդութեան ենթարկուեր են. 1884էն ի վեր զօրաց 100ին 90ը սոյն հիւանդութեան բռնուելով, զինուորական ծառայութեան անյարմար եղեր են.

—Իլմիրի կաթողիկոսները որոշեր են Ուշադի գորգմը նուերել Հրաւրի Պապին, նորա յորելեանի առթիւ. Սոյն գորգին վրայ վեց եկեղեցիներու յիշատակ մը պիտի գրուի աղամանդեայ զարդանկարներով.

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՕՍՄ. ՔՕՆՍՕԼԻՏԷ

Երէկ երեկոյ գոց.....	16 2
Այս առաւօտ բաց....	ք. 4. 16 6
ԻՍԹԻԳՐԱԶԸ ՏԱԽԻԼԻՅԷ	
Այս առաւօտ.....	ք. 4. 40 38

ԲԱՅՆՏՈՒՄ

Թրամուէլ.....	դըշ. 297 —
Բուժիչի երկաթուղի...Փր.	34 62

ԲՆԹԱՅԻ ԴՐԱՄՈՑ

Օսմանեան ոսկի....	դըշ... 100 —
20 Փրանքնոց.....	» 88 15
Անգլիական ոսկի....	» 111 2
Բօլ Իմիւրիալ.....	» 90 34
Քրիտից.....	» 51 20
Բուպիլի Թիթադրամ.....	» 9 91
» արծաթ.....	» 75 —

ԳՐԱՏՈՒՆ ՊՕԶԱՃԵԱՆ

Չագմագճըլար եօգուշ, Թիւ 56)

Մեծ Բանակութիւն

ՅՐԱՆՍԵՐԷՆ ԴԱՍԱԳԻՐՈՑ

Սոյն գրատունն այս անգամ Փարիզէն ընդունած է մեր ազգ. վարժարանաց մէջ մուտ գտած ֆրանսերէն ամբողջ դասագրքերու մեծ «մթերք» մը, որոյ մէջ կը գտնուին մասնաւորապէս Լառուսի ամբողջ գործերը, Պալենոյի «անփան», ատուէսանս եւ ֆրանսիէն, քօնդ է բառապօլ, Լառուսի Գիտութիւն, Գիտութիւն եւ Պաշտօնի քերականութիւններն եւ անոնց բանալիները, Ապէ-կօթիէի Լէքթիւռ կոտորէները, քօնդ իսթօնիէդ, անփանս, «ատուէսանս» (Տըլաբալմ), Տէլէմաք, շուա, տըլէքթիւռ (Տանիէ), Լէքթիւռ կոտորէն (Լըռուա), ֆապլը տը Լաֆօնիէն եւն. եւն.

ԳԻՆԵՐԸ ԽԻՍՏ ԶԱՓԱԽՈՐ

Յրանսերէն նամականիք շատ աժան գնեցով:

Սըքուէթէն Ժէնէնալ գին զը. 3 1/2
Իւնիվէնալ » 3
Գաւառական յանձնարարութիւնը փութով կը կատարուին:

ԳՐԱՏՈՒՆ Գ. ԶԱՐԴԱՐԵԱՆ

Նոր Հրատարակութիւն

ԴԱՍԱԳԻՐՔ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ ՀԱՅՈՑ
Ի Պէտտ Ազգային վարժարանաց

Գ. ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կը ծախուի ի գին 3 զրուշի:
Կեդրոնատեղին է Գ. Զարդարեան գրատունս:

Կ. Պօլիս Սուլթան Համամ փողոց Թիւ 14:

ԱՔԼՈՐ ԵՂԱՅՈՐ

Հրատարակիչ Ա. Աճեան, կը ծախուի բոլոր հայ գրավաճառաց քով. գին 2 դահեկան:

ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՎԻՐԱԼԻ ՍԻՐԱՔԱՅ

— 0 —

Երեսօր Սուրբ Պետրոս Գեր. Նորէն Եպիսկ. Միթրեանի սոյն խնամաւորական երկն, ուղեւորութեանց պատմութեամբ եւ փիլիսոփայական խորհրդածութեամբ, հետաքրքրաշարժ եւ միանգամայն սրտաշարժ ու ակորթելի գործ մ'է, ամեն մարդու ընթերցանութեան արժանի: Տպագրուած է Զմիւռնիոյ Տէպէեան տըպարանը: Գինն է 8 զրշ:

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՏԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ

ԵՐԿՐԱԶԱՓՈՒԹԻՒՆ

Աշխատասիրեաց
Վահան Ս. Հաղարայտեան
Հետեւողութեամբ
Ժ. Տալէմի

Սոյն գրատարիքն, որ հանրաժանօթ չափազանց կողմէ զնահատուած է, ցարդ հրատարակուած երկրաչափութեանց վրայ մեծ առաւելութիւն ունի ոչ միայն իւր սահմանաց ճշգրտութեամբ այլ եւ արուեստական բաւերու ընտրութեամբ:
Կեդրոնատեղին է Պօղոսեան զըրատուն Չագմագճըլար-եօգուշ Թիւ 56:
Գին 8 դահեկան:

ՏԱՐԱԲԱՂԻՆ ՄՈՒՍՍ

Թարգմանեաց յԱնգլիարենէ
ՕՐԻՈՐԴ ՆՈՒԱՐԴ Յ. ԷՍԱԵԱՆ

Ի նպաստ Ազգ. Հիւանդանոցի
Գին 3 դահեկան

Կը գտնուի Ազգային Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան գըրասենեակը: Մեծ-Նոր-Խան Թիւ 49 և բոլոր հայ գրավաճառաց քով:—

ԳՐԱՏՈՒՆ Զ. ԹՈՐՈՅԵԱՆ

Կ. Պօլիս մեծ մաքսային կարգ-
Թիւ 46

Մեծ քանակութեամբ Բարիկէ եւ կամ Գաղղիարէն ընտիր դատաւորութեան հաւաքածոյ մը, Լառուսի, Կէ-նալի եւ Սարաբըրի բառգրքերը, ինչպէս նաեւ Կէնալի եւ այլ նշանաւոր հեղինակաց կառմէրներն ու բանալիները: Պալենոյի գործերը, եւ անէ տեսակ Ալֆապէնի, Գօնդ է Բառապօլ, Բօթօրիէթ, Ֆապլը տը Լաֆօնիէն, ընդարձակ սէքսթէր 810 երես, փոքրիկ եւ զուարճարկ երազահաներ եւ այլ խնամաւորական գործեր:

Վարժարանաց եւ մեծ քանակով դնողաց գոհացուցիչ զեղչ կը լինի: Վաճառատունն ամեն տեղւոյ համար օտար լեզուէ գրեանց, պարբերական եւ պատկերազարդ հանդէսներու, լրագրաց եւ ամեն գաղութական պիտոյից համար յանձնարարութիւնը կ'ընդունի եւ ճշգրտութեամբ կը կատարէ յոյժ դիւրամտօղիկ պայմաններով: Եւ յանձնարարեալ գիրք մը փարիզէն աստ կը հասնի 12 օրէն:

Օրմանեան եւ այլ աշուկեան գործածուած փոստի փուլեր եւ գիրքեր կը գտնուին:

Սոյն վաճառատունը կը գտնուի ինչպէս առաջ նոյնպէս եւ այժմ ամեն տեսակ թղթիկէն եւ վաճառականական տեսարաններ եւն:

Յաճախորդք գոհ կը լինին ամեն կերպով:

ԻՆՔՆԱՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ընդդէմ

Գիշական, Գաղղիական, Միդանց-քարտրուքային եւ այլ ակորդիտեան հիւանդութեանց:

Գին 6 զրշ:

Սոյն գիրքն, որ Պօղոսեան գրատունն կողմէ հրատարակուած է, իւր տեսակին մէջ ցարդ հրատարակուած գիրքերը կը գերազանցէ ոչ միայն իւր այլազան պարունակութեամբ, այլ եւ իւր դիւրամտօղիկ եւ յոտակ ոճովն ու լեզուովն:

Մասնաւորապէս կը խօսի մարդկային մտաց, բարոյականին եւ մար-

մոյն վրայ հեղատարակութեան ըրած ազդեցութեանց վրայ, ճշնդ տեղին գործարանաց վերաբաւեցան տնդամազնութեան եւ կազմախօսութեան վրայ, ամուսնական բնախօսութեան, իւր ազդեցութեան եւ պարտականութեանց վրայ, դիմութեան եւ իւր հետեւանաց՝ ջղային եւ ծննդական տկարութեան, անմարտողութեան, ակունդանոտութեան (մէրադ) յիմարութեան, ծիւրական ակունդ (վէրէմ), յողացաւութեանց, երազախորձութեանց, սերմնային տկարութեան, անկարողութեան, ամբողջութեան եւ անոնց ընդհ. գարմաններուն վրայ, միտանցքարտրութեան մշտակալութեան, կծկմանց, միգրական վաճառքի գրգռութեան, ամուսնաց պայման եւ յառաջագիշի (քէսթանէճիք) հիւանդութեանց ակունդներուն եւ գարմաններուն վրայ, ակորդիտեան (վէրէմիէն), գաղղիական (սիֆիլիսիք) հիւանդութեանց ակունդներուն եւ գարմանին վրայ, անոնց սկզբնական եւ երկրորդական հանգամանաց, անդիկի բարեօք եւ շարաշար գործածութեան վրայ, եւն. եւն.

ԷԹՄԷԻՔԻ ԽԱՌՈՒՆ

Հրատարակուեցաւ Ե. Բ. Զատորը եւ վերջին 2-րդ հատորն ալ ի մօտոյ պիտի հրատարակուի:

Իւրաքանչիւր հատորի գինն է 15 դահեկան:

ՎԱՅՐԿԵՆԱԵԱՆ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՅՅԵՏՈՄՍԻ

Լաւ աղայն քառթօն վրայ ամէն լեզուաւ կը պատրաստուի ի գին 100 հապը 10 դհ. պէտք ունեցողները պէտք է շիմեն Գ. Պաղտատլեան տպարան, Յակոբեան խան 13 Կ. Պօլիս:

ՏԵՐ ԵՒ ՏՆՈՐԷՆ
Մ. Յ. ՄԵԼԻՔԵԱՆ

կան վարժարանէն երկու քայլ հեռի, խաբսուլ տան մը առջեւ, ուր գինի կը ծախուէր և գիշերը կը պառկէին, կառքը կանգ առաւ և Բրուաղիլ ինք անձամբ բացաւ պատին մէջ գտնուող փոքր դուռ մը:

Ճանապարհորդութեան միջոցին, Պէրթ գրեթէ ահարեկեալ և հեղձեալ տխուր պատահարէն, հաղիւ մի քանի բառեր արտասանած էր: Եթէ քիչ մը բարձր խօսելու ըլլար, Բրուաղիլ ձեռքը կուրծքին կողմը կը տանէր և զէնք մը հանելու փորձեր կը ձեռնցնէր:

— Դուք անդամ մ'էք, ըսած էր նա:

— Կը սխալիք, պատասխանած էր նմա, իմ միակ ոճիրս զձեզ սիրելս է:

— Թող չէք տար որ գործեմ:

— Մեր երկրին մէջ, ըսաւ Բրուաղիլ, պաշարիւնութեամբ միշտ կը կատարենք մեր ուղածն և այն կիներն զորս կը սիրենք, մեզ չեն դիմադրեր: Վար իջան և նեղ անցքէ մը ներս մտան ուր կը գտնուէր սանդուղ մը: Բրուաղիլ և կառապան իրարու մի քանի բառեր փոխանակեցին:

— Հասկըցա՞ր, ըսաւ առանձինն:

— Կատարելապէս:

— Եւ կը խոստանամ ինձ թէ այս գիշեր կառքն ու ձիերն իրենց ակոռը պիտի մնան...

— Կը խոստանամ:

— Խորհէ՛ անդամ մը որ պիտի վնասիս եթէ չը յաջողիս:

— Բանէ մը մի վախճաք, ասկից շատ աւելի դժուարին գործեր ըրած եմ:

— Բու վրադ կը վստահիմ:

Չորս ոսկիներ Բրուաղիլի ձեռքէն կառապանին ձեռաց մէջ անցան, և սոյն վերջինն սանձը դարձուց և խաղաղանի մի քանի հարուածներ տըւաւ երկվարաց: Կառքն ընթացաւ, եւ ընդհուպ ձայն մ'իսկ լսելի չեղաւ: Բայց կախ մը տեղի կուսնեալ զահին եւ դահիճներուն միջեւ, բարոյական կախ՝ զօրութեան ապաւինեալ եւ հարկ եղաւ որ այս անգամ եւս օրիորդ Մօրհանթ տեղի տար:

— Օրիորդ, ըսաւ Բրուաղիլ, կը սիրեմ զձեզ և ձեզի չարիք մը չպիտի ընենք հո՛ս: Բայց կը կրկնեմ, ամեն ինչ աչքս առած եմ, եթէ դժբաղդութեան մը ենթակոյ ըլլաք, պատճառն դուք էք:

— Մի վախճա՛ք, ըսաւ նմա Նուրթիէ ցած ձայնիւ, Սիր Բարքըրի հետ մեղսակցութիւն ունիմ միայն զձեզ պաշտպանելու համար: Միթէ երբեք բաւական սնդղամ մ'եմ մոռնալու համար այն արդանքն զոր ձեզ կը պարտի նա:

Պէրթ թէպէտ վստահութիւն չունէր այդ երկրորդ անձին վրայ, բայց նա իրեն միւսէն աւելի ապահով երեւցաւ և անկից շատ բաներ յուսաց:

— Ազատեցէ՛ք զիս, ըսաւ նմա:

— Վտանդի մէջ չէք գտնուիր, պատասխանեց:

— Բայց ո՛ւր կը գտնուիմ հո՛ս:

— Անհանգիստ մի ըլլաք, ես հո՛ս եմ:

Օրիորդին համար սնեակ մը խնդրուեցաւ եւ